

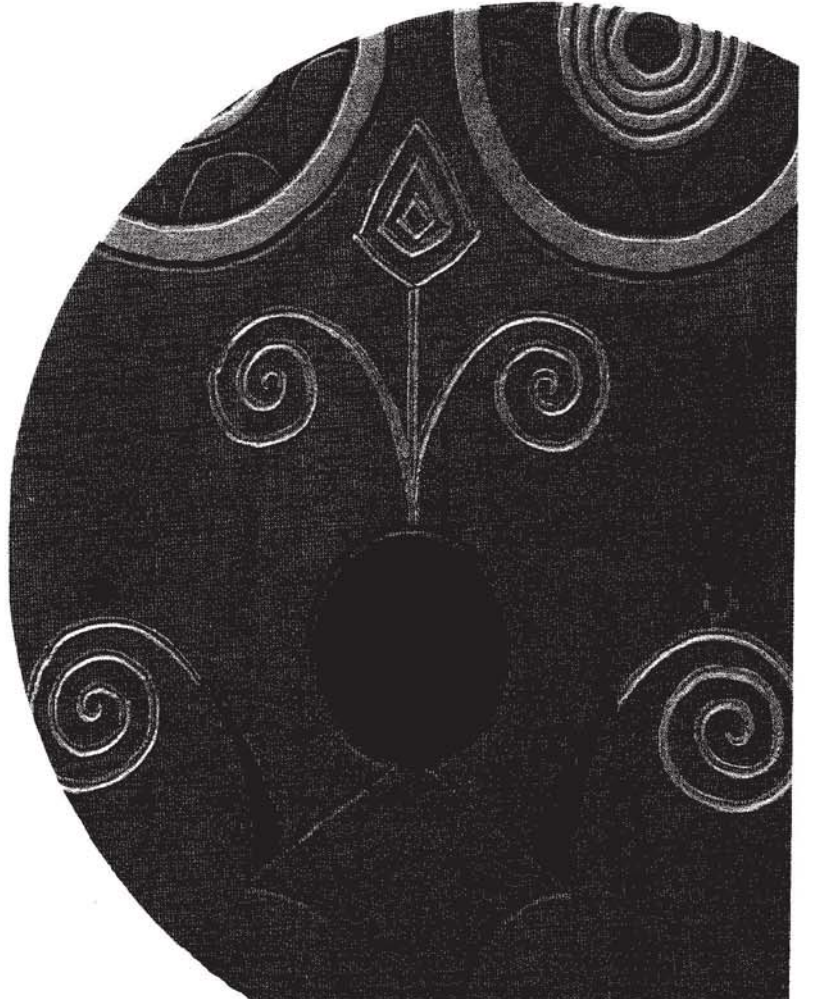
kadını camiye hız. peygamber çağırdı, kim çıkartıyor?

TUBA SAĞLAM

Kadın konusu kadının toplumdaki yeri, rolleri ve görevleri ile tarih boyunca farklı kültür ve coğrafyalarda kimi zaman pozitif kimi zaman negatif gelişmeler gösteren tartışmalı bir konu olmuştur.

Kadın, insanlık tarafından kimi zaman kutsalın ta kendisi olarak görülebilirken kimi zaman ise kutsalın tamamen dışına itilmiş ya eve hapsedilmiş ya yakılmış ya da çeşitli haksızlıklara maruz bırakılmıştır. Bu haksızlıkların Orta Çağ Avrupası'nda had safhaya ulaşması sonrasında Sanayi Devrimi ile artık kadın da toplumda kendini göstermeye başlamış hatta artık haksızlıklara karşı bir protesto olarak "feminizm" hareketini başlatmıştır. Avrupa'da kadın tarihi yeni bir döneme girmiş, artık kadınlar kendi hakları için mücadele edip toplum içerisinde farklı alan ve mesleklerde kendilerini gösterme imkânı bulmaya başlamışlardır.

İslam toplumlarında ise kadının konumu tarih süresince diğer din ve kültürlerden daha farklı seyir etmiştir. Vahyin ilk indiği dönemde Arap Yarımadası'ndaki kadının durumu dünyanın birçok yerindeki

durumundan farklı değildir. Burada da sadece kadınlar değil, güçsüz olan herkes çeşitli haksızlık, zulüm ve işkencelere maruz kalmıştır. Ancak Hz. Peygamber (s.a.v.) İslam'ın; bulunduğu çağa göre üst düzey bir sosyal düzeni sağlayabilecek, eşitlikçi, adil inanç esaslarıyla insanları kurtuluşa davet etmiş, Medine döneminde ise bu inanç temellerinin hazırladığı medeniyet projesinin ilk siyasî oluşumunu meydana getirmiştir. Medine'de Hz. Peygamber (s.a.v.)'in ilk yaptığı iş; içinde maddî manevî her türlü meselenin istişaresinin yapıldığı, kadın erkek herkese açık olan Mescid-i Nebevî'nin yapımı idi. Mescid-i Nebevî gerçek anlamda bir "cami" idi. Medine'de Müslümanlar dinî, sosyal, siyasî, askerî, adlî her türlü meseleyi burada görüşüyorlardı. Hz. Peygamber özellikle cuma ve bayram namazlarında herkesin mescitte bulunmasına çok önem veriyordu. Kadınları da mescide gelmeye teşvik ediyordu. Hatta bir rivayete göre Hz. Peygamber (s.a.v.)'in bayram namazlarında kadınları özel günlerinde olsalar dahi mutlaka mescide gelmeye çalışmalarını yönünde teşvik ettiği söylenmektedir. Kadınların da mescide gitmeleri; alınan kararlardan, her türlü yeni gelişmeden haberdar olabilmelerini, çeşitli konularda fikir beyan edebilmelerini sağlamıştır. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.v.)'in hadisleri, sünneti yani yaşam tarzı sonraki nesillere en çok O'nun en yakını olan bir hanım sahabî tarafından eşi Hz. Aişe (r.a.) tarafından nakledilmiştir. Hz. Aişe (r.a.) ayrıca fıkıh alanında da en yetkin sahabî olarak bilinmektedir.

Medine'de Hz. Peygamber (s.a.v.)'in ilk yaptığı iş; içinde maddî manevî her türlü meselenin istişaresinin yapıldığı, kadın erkek herkese açık olan Mescid-i Nebevî'nin yapımı idi. Hz. Peygamber özellikle cuma ve bayram namazlarında herkesin mescitte bulunmasına çok önem veriyordu. Kadınları da mescide gelmeye teşvik ediyordu.

Müslümanlar, sünnete uygun yaşamayı 21. yy.da hâlâ misvakla diş temizlemek zannedebilirken kimse camilerin toplayıcılığını, Müslümanların sosyal hayatlarına kattıklarını ve katabileceklerini düşünme-

mekte! Ve camiden kadını soyutlamanın ne derece büyük haksızlık olduğunu; cami gibi toplayıcı bir unsuru hakkıyla değerlendirememenin de Müslümanları ne hale getirdiğini hiç kimse görmemekte!

Sadece camilerimizde değil, birçok kurumumuzda olan bu bozukluk ancak Müslümanların Hz. Peygamber (s.a.v.)'i örnek alarak toplumu kadın erkek değil de bir bütün olarak görmeye çalışması ile düzelecektir! Kadını sadece özeldeki sorumluluklarına hapsedmek yerine onun sosyal hayatın bir parçası olabilmesine destek çıkılmasıyla düzelecektir. Bu ideal gerçekleştiğinde ise dinî ve sosyal kurumlarımızdaki diğer birçok problemin de hallolduğu görülecektir. Çünkü birbirinden farklı çalışan kadın ve erkek beyinleri adeta birbirini tamamlamak üzere yaratılmıştır ve bu farklılık ancak bir avantaj olarak kullanıldığında pozitif sonuçlar doğuracaktır. ■